

Tinh Thần Phương Pháp Luận Sáng Tạo

Nguyễn Minh Tân
Đại học Công nghiệp Hà Nội

Như chúng ta đã biết, mục đích của môn Phương pháp luận sáng tạo (PPLST) là trang bị cho người học hệ thống các công cụ nhằm thay đổi tư duy của con người, khắc phục các nhược điểm ngày càng không thể chấp nhận được của phương pháp thử và sai. Mỗi học viên sau khi học xong môn học này, ngoài việc thu nhận thêm được những kiến thức khoa học mới cần phải tìm cách vận dụng các công cụ đã được học vào thực tế công việc và quan trọng hơn, đó là cần phải xây dựng được một tinh thần PPLST.

Cá nhân tôi kể từ khi học tập và nghiên cứu khoa học này đã không ít lần áp dụng thành công vào cuộc sống cũng như công việc chuyên môn. Xin kể một ví dụ nhỏ sau đây: Như mọi năm, tết Canh Dần năm nay gia đình tôi lại về quê ăn tết, năm nay còn có thêm 2 cháu sinh đôi còn nhỏ. Vì các cháu còn nhỏ nên đêm nào tôi cũng phải dậy pha sữa mấy lần và theo dõi xem các cháu có đắp chăn đủ ấm không... Vì thế luôn phải có một chiếc đèn ngủ trong phòng. 10h tối mừng 1 tết khi cả nhà đi ngủ thì phát hiện chiếc đèn ngủ bị hỏng. Không còn cách nào khác tôi đành phải bật chiếc đèn thấp sáng lên, nhưng mẹ tôi lại phàn nàn là sáng quá không thể ngủ được và yêu cầu tắt đi. Khi tắt đi thì vợ tôi không đồng ý vì trời quá tối không thể quan sát và chăm sóc các cháu được. Bố tôi liền nói: *Con chạy ù đi mà mua cái mới*. Tôi nói: *10h tối mừng 1 Tết thì ai người ta bán*. Thế là người thì bảo tắt, người thì bảo bật, chẳng biết phải làm thế nào? Trước tình huống đó, tôi liền phát biểu thăm trong đầu mâu thuẫn vật lý: *Phải không thấp đèn để không ảnh hưởng tới mẹ và phải thấp đèn ngủ để đáp ứng yêu cầu của vợ*. Sau khi phát biểu mâu thuẫn, tôi liền tìm kiếm nguồn dự trữ có sẵn và phát hiện ra chiếc hộp các tông ở góc phòng. Tôi liền lấy ra và thiết kế được chiếc “đèn ngủ” hết sức ấn tượng. Ai cũng trầm trồ khen tôi nhanh trí.

Từ đèn thấp sáng

Đến “đèn ngủ” lý tưởng

Thực ra không phải tôi nhanh trí mà đơn giản là tôi đã áp dụng thành công các kiến thức PPLST, có lẽ trong gia đình chỉ có tôi mới hiểu được những gì đã diễn ra trong suy nghĩ trước khi có được kết quả “nhanh trí” đó.

Phân tích tình huống trên ta có thể nhận thấy: Những người không học PPLST (cụ thể là bố, mẹ và vợ tôi), mỗi người đều chỉ có một suy nghĩ duy nhất đó là: Bật, tắt hoặc mua mới. Các suy nghĩ đó đều xuất phát trực tiếp từ nhu cầu bản thân hoặc theo kinh nghiệm trong quá khứ. Còn tôi lại có suy nghĩ khác nên đã tìm ra được giải pháp tối ưu. Trên đây chỉ là một trong khá nhiều ví dụ mà tôi đã áp dụng thành công PPLST vào cuộc sống.

Qua những lần áp dụng thành công các công cụ của PPLST tôi rút ra được mấy điểm như sau:

Thứ nhất: Đương nhiên chúng ta cần phải nắm vững các kiến thức cơ bản của môn học này.

Thứ hai: Môn học có những công cụ, ngôn ngữ, thuật ngữ riêng nên chúng ta cần luôn có ý thức sử dụng các thuật ngữ này. Việc sử dụng thường xuyên các thuật ngữ là vô cùng quan trọng. Càng sử dụng tôi càng cảm nhận được sức mạnh của môn học và thấy phạm vi áp dụng ngày càng được mở rộng.

Thứ ba: Cần phải thường xuyên liên hệ các tình huống cuộc sống với các kiến thức môn học vừa để củng cố thêm kiến thức để lý thuyết và thực tế trước đây bị rời nhau ngày càng được gắn nhau hơn, hoà quyện với nhau nhiều hơn. Chúng ta sẽ cảm nhận sâu sắc được điều này khi đứng trước các vấn đề mà “xuất thần” đưa ra được các giải pháp. Đó chính là đã lập được mối liên kết khá tốt giữa đường 1 và đường 2 để có được hiệu ứng cầu nhảy.

Không phải chủ quan nhưng tôi có thể khẳng định: Từ khi biết đến môn học PPLST cho đến bây giờ, tôi cảm thấy giai đoạn học tập, nghiên cứu của mình tiến bộ khá nhanh nhất là đứng trước các tình huống khó khăn trong cuộc sống. Tôi không bị “cuống” như trước đây, cảm thấy tự tin hơn rất nhiều khi đưa ra được các giải pháp khả thi. Mọi thứ dường như đã “trơn tru” hơn trước rất nhiều.

Quay trở lại tình huống chiếc đèn ngủ ở trên, ta có thể thấy đó là tình huống tưởng chừng rất nhỏ. Nhưng nếu giả sử không tìm ra giải pháp cải tiến chiếc đèn thấp sáng thành đèn ngủ mà chỉ bật hoặc tắt thì rất có thể sẽ nảy sinh mâu thuẫn giữa các thành viên trong gia đình, nhất là trong ngày Tết thì lại càng gay hơn nữa vì có thể sẽ bị “đông” cả năm.

Vì vậy ước muốn lớn nhất của tôi cũng như của những người đã từng tâm huyết với khoa học này là làm sao ngày càng có nhiều người được học và áp dụng PPLST, để tinh thần PPLST sẽ ngày càng đi vào cuộc sống, góp phần biến “bể khổ” thành “bớt khổ” tiến đến thành “bể sướng”. Mong thay, mong thay.